

Underlag till Kulturstrategi för Örebroregionen – trender, tillgångar, mål och strategier

2009

REGIONFÖRBUNDET
ÖREBRO

Kulturstrategi för Örebroregionen

Underlag till Kulturstrategi för Örebroregionen
baserad på analys av trender, tillgångar, mål och strategier.

Skribenter

Karin Andersson, Ulf Boman, Kairos Future
Karin Wettermark Jonsson, Rikard Åslund,
Peter Alsbjer, Regionförbundet Örebro

Dnr: 09-309

Rapportnummer: 2009:08

ISBN: 978-91-978233-1-9

Förord

Kultur betyder mycket för en regions dragningskraft och möjlighet att utvecklas. Människor söker sig till miljöer som kan erbjuda ett rikt kulturliv, kreativa mötesplatser och upplevelser som berör.

Regionförbundet Örebro har fått uppdraget att leda arbetet med att forma en gemensam regional strategi för kulturens utveckling i vår region. En strategi som tar sin utgångspunkt i regionens vision: The Heart of Sweden – en pulserande region med bästa läget.

Kulturen i Örebroregionen har många olika aktörer, offentliga och privata. En viktig utgångspunkt är att vi måste arbeta tillsammans för att lyckas. Gemensamma mål och handlingsvägar är en förutsättning för framgång. I den processgrupp som under våren arbetat med att forma förslaget till en ny regional kulturstrategi, finns representanter från länets kommuner, landstinget, våra kulturinstitutioner, länsstyrelsen, universitetet, folkbildningen och deltagare från den fria kultursektorn. Omkring 70 personer har medverkat. Tillsammans har vi vänt och vridit på frågorna:

- Hur vill vi att ett framgångsrikt kulturliv ser ut 2025?
- Vad krävs av oss tillsammans för att vi ska nå våra gemensamma önskningar och mål?

Dokumentet du håller i din hand utgör den underlagsanalys som ligger till grund för remissdokumentets **förslag** till gemensamma kulturpolitiska mål och handlingsvägar. Syftet är att de ska vara stödjande och styrande och inspirera till samarbete mellan regionens olika aktörer inom kulturområdet. Men innan regionfullmäktige fattar beslut, väntar en remissperiod då vi hoppas att många vill lämna synpunkter på förslagen. Förhoppningsvis kommer även nya infallsvinklar och idéer fram.

Förslaget till kulturstrategi har presenterats för regionförbundets styrelse. Styrelsen tar ställning till ett bearbetat förslag efter remissperiodens slut.

Från Regionförbundet Örebro vill vi säga ett varmt tack till alla som deltagit i processen och för det engagemang som präglat arbetet. Vår förhoppning är att den remisstid som nu tar vid ska leda till ett konstruktivt samtal om hur vi gemensamt kan göra Örebroregionen till en ledande kulturregion!

Magnus Persson
Regiondirektör

Karin Wettermark Jonsson
Enhetschef

Sammanfattning

Kulturen är kärnan i samhället och samspelet mellan människor, företag och organisationer. Kulturen är en förutsättning för samhällets utveckling.

En region behöver ständigt arbeta med och utveckla förutsättningarna för kultur: för kulturellt skapande och för deltagande i kulturella verksamheter. Till det krävs strategier som ger riktning och underlättar prioriteringar för kulturpolitik och regional kulturutveckling.

I denna rapport presenteras förslag till ett antal strategier inom kulturområdet i Örebroregionen. Förslagen har tagits fram i en deltagande process med en stor mängd aktörer inom Örebroregionens kulturliv. Förslagen bygger på förändringar i omvärlden, tillgångar i regionen och de önskade målbilder för kulturen i Örebroregionen. Frågeställningen för projektet var:

Hur ser en framgångsrik kulturverksamhet ut i Örebroregionen 2025?

Projektet har genomförts av Regionförbundet Örebro under ledning av Kairos Future under våren 2009.

Omvärld

Kulturen, liksom alla andra områden i samhället, påverkas av en mängd faktorer i omvärlden. När världen runt oss förändras måste vi ta hänsyn till detta och utveckla nya förhållningssätt. Vi har i detta projekt identifierat ett antal viktiga trender i omvärlden, förändringar som vi inte kan styra över. Dessa är:

- Ökat behov av äkthet och mening
- Ökade ekonomiska klyftor
- 24-7 eller Allt snabbare flöden
- Den globala byn – Världen tillgänglig på hemmaplan
- Ökat samarbete mellan kultur och näringsliv
- Mångfalden av kulturyttringar ökar
- Kulturkonsumtionen ökar
- Mer makt åt regionerna
- Dynamiska regioner drar ifrån
- Hårdare konkurrens om finansiering (av kultur med mera)
- Urbanisering
- Förändrade generationsbundna kulturmönster
- ”Gratissamhället” expanderar
- Ökad mångfald
- Allt viktigare att vara involverad och att aktivt delta
- Kultur som hälsofaktor

I analysen av trenderna har vi tittat på hur trenden påverkar kulturverksamheten och hur trenderna är beroende av varandra.

Bland viktiga trender kan vi nämna ökad mångfald, att dynamiska regioner drar ifrån, hårdare konkurrens om finansiering, samt ökad individualisering. Vi ser även att den nya tekniken ger möjligheter till kulturverksamhet på helt nya sätt.

Invärld – Tillgångar och brister

Regionen har en mängd tillgångar för att bedriva kulturverksamhet, medan den lider brist på andra faktorer. Bland tillgångarna kan man nämna:

- Kunskap – från bas till spets
- Bästa läget
- Mångkulturellt samhälle
- Kulturmiljöer och kulturlandskap
- Starka kulturformer
- Måltiden och värdskapet
- Eldsjälar och förebilder

Däremot brister det när det gäller:

- Tillgången till scener och kulturlokaler
- Image och marknadsföring
- Ekonomi
- Samarbete
- Dynamisk kulturdebatt
- Politiskt ledarskap
- Identitet och stolthet

Dessa tillgångar och brister ger underlag till att utveckla strategier och förhållningssätt, så att de goda tillgångarna bäst utnyttjas och bristerna avhjälpas.

Målbilder – önskvärt tillstånd 2025

I den regionala utvecklingsstrategin för Örebroregionen har man formulerat visionen som **The Heart of Sweden – en pulserande region med bästa läget.**

I detta projekt har vi utvecklat åtta övergripande målbilder för en framgångsrik kulturverksamhet i Örebroregionen fram till 2025. De bidrar till den övergripande regionala utvecklingsstrategin samtidigt som de är önskvärda tillstånd för kulturen i regionen.

Målbilderna är:

- Kreativa och tillgängliga mötesplatser
- Minnesvärt och berörande – över förväntan
- Mångfald av uttryck
- Kultur på barn och ungas villkor
- Forskning & Utbildning – den spetsiga regionen
- Nyttänkande och samarbete – 1+1=3
- Offensiv kulturpolitik och dynamisk debatt
- Stark historia och identitet.

Strategier

För att nå de önskade målen, samtidigt som man möter omvärldens krav och förändringar och drar nytta av regionens tillgångar har vi formulerat elva strategier. De är:

- Starkt och tydligt regionalt ledarskap
- Samarbete över gränser
- Låt världen möta Örebroregionen!
- Stärk ungas kulturutövande
- Stärk demokratin genom det offentliga samtalet
- Gör kulturen synlig
- Forma berättelsen om Örebroregionen
- Gör kulturen tillgänglig
- Skapa ett regionalt kulturcentrum
- Fler levande kulturarenor
- Uppmuntra till nyskapande och mångfald

Strategierna sammanfattas i följande figur:

Strategierna har grupperats i sex grupper som beskriver ett flöde för strategierna. Om man utvecklar det regionala ledarskapet blir det lättare att spränga de organisatoriska och geografiska gränserna och att stärka demo-

